

Vårt saksnummer: 24/8102 Sak: Høring – endringer i sikkerhetsloven § 8-4 om avgjørelse av klarering
Levert: 04/18/2025 02:53:00

Svartype: Med merknader

Gruppering av høringsinstanser: Privatperson

Svar fra Privatperson på Høring – endringer i sikkerhetsloven § 8-4 om avgjørelse av klarering - via regjeringen.no

Jeg viser til høringen om endringer i sikkerhetsloven § 8-4, og ønsker med dette å levere mitt høringssvar.

1. Innledning Jeg støtter forslaget om å styrke prinsippet om individuelle og helhetlige vurderinger i sikkerhetsklareringssaker. Dette er en viktig modernisering av lovverket som – dersom det implementeres riktig – kan gjøre norsk sikkerhetstjeneste både mer rettferdig og mer effektiv. Jeg skriver dette som en person som selv opplever at jeg – til tross for lojalitet og høy kompetanse – i praksis er utelukket fra sikkerhetsklarering på grunn av forhold som ikke reflekterer min nåværende pålitelighet eller sikkerhetsmessige skikkethet. Jeg ønsker ikke å gjøre meg selv til hovedsak, men mener det er viktig å belyse noen prinsipielle mangler i dagens regelverk. ---

2. Viktigheten av individuell vurdering – også for straffedømte Norge er et land som er internasjonalt kjent for sitt fokus på rehabilitering fremfor straff, og for å gi mennesker en ny sjanse. I så måte er det lite forenlig med norske verdier at dagens praksis i klareringssaker i noen tilfeller ligner en automatisk ekskludering basert på tidligere straffedommer – uten rom for vurdering av omstendigheter, endring og kompetanse. Glassjenta-saken som norsk eksempel Glassjenta-saken viser med stor tydelighet hvordan systemsvikt, feilbehandling og maktmisbruk i barndom og ungdom kan føre til utagerende atferd og kontakt med straffesystemet – ikke som resultat av kriminell legning, men som forsvar mot overgrep og feilplasseringer. Å bruke et slikt rulleblad mot en person i voksen alder uten å se helheten, er både urettferdig og kontraproduktivt. ---

3. Eksempler fra utlandet – spesielt USA Internasjonalt finnes det flere eksempler på hvordan personer med uvanlige eller til og med ulovlige bakgrunner har blitt rekruttert av staten – fordi ferdighetene deres var så verdifulle at systemet valgte å inkludere fremfor å straffe. Eksempler: Kevin Mitnick, tidligere FBI's "most wanted" hacker, ble etter endt soning tilbudt arbeid som sikkerhetskonsulent for amerikanske myndigheter. Gary McKinnon, britisk statsborger som hacket Pentagon, ble møtt med alvorlig tiltale – men også med forståelse for hans motivasjon og kompetanse, og ble ikke utlevert til USA. Flere "white hat"-hackere som brøt seg inn i føderale systemer har i ettertid blitt ansatt av NSA, DoD og private forsvarskontraktører fordi de tenkte utenfor boksen – og fordi de viste seg lojale og nyttige etterpå. Disse sakene viser at evne og potensial veide tyngre enn tidligere feil, og at tillit ble gitt gjennom mulighet – ikke nektet basert på fortid. Det er et viktig signal Norge kan lære av. ---

4. Anbefaling Jeg støtter at sikkerhetsloven § 8-4 endres for å presisere plikten til helhetlig og individuell vurdering. Samtidig anbefaler jeg følgende tydeliggjøring i forskrifter eller praksis: At tidligere straffedommer ikke i seg selv skal utelukke klarering, men vurderes opp mot rehabilitering, tid som har gått, og personens nåværende holdninger og livsførsel. At det etableres mulighet for "omgjøringsvurdering" ved åpenbart endrede livsomstendigheter eller ved dokumentert systemsvikt (f.eks. feilbehandling i barndommen). At eksepsjonelle evner og samfunnsnyttige ferdigheter tillegges betydelig vekt, også for kandidater med belastet bakgrunn – spesielt innen forsvarsteknologi, cybersikkerhet og innovasjon. ---

5. Avslutning Sikkerhetsloven bør ivareta både nasjonens sikkerhet og rettssikkerheten til individet. Når en lov automatisk stenger ute mennesker som har vokst, lært og ønsker å bidra, da kan den utilsiktet svekke det samme systemet den er ment å beskytte. Å gi noen en ny sjanse er ikke naivt – det kan være klokt nasjonalt.